

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Barış Atay Mengüllüoğlu
Hatay Milletvekili

Ülkemizin Batı Karadeniz kıyılarında son haftalarda özellikle Tırtak türü (*Delphinus delphis*) yunusların ölümünde yoğun artış görülmektedir. Türk Deniz Araştırmaları Vakfı tarafından kamuoyuyla paylaşılan 26 Mart 2022 tarihli Basın Bülteni'nde, söz konusu yunus ölümlerinin 80'i aştığı, ölümlerin İstanbul'da; Ormanlı, Akpınar, Ağaçlı, Kısırkaya, Kilyos, Rumeli Feneri, İstanbul Boğazı, Kilyos, Sahilköy, Alacalı, Şile ile Sakarya, Zonguldak ve Sinop illeri kıyılarında gerçekleştiği belirtilmiştir.

Uzmanların ulaşabildiği yunuslara ait otopsi sonuçları, ölüm sebeplerinin balıkçılık etkileşimi kaynaklı balıkçı ağlarında boğulma olduğu ifade edilmiş, “açık deniz türü olan tırtakların tesadüfi ağa yakalanma vakalarının genellikle görüldüğü balıkçılık yöntemleri küçük pelajik balıkların avlanmasını hedefleyen gırgır ortasu trolü ve kalkan avcılığı olduğu” da vurgulanmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Geçmiş dönemlere kıyasla yunus ölümlerindeki artışa ilişkin herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?
- 2- Rusya ve Ukrayna kıyılarında yaşanan askeri hareketlilik sebebiyle daha güvenli olan kuzey kıyılarına gelmesi muhtemel deniz memelilerinin güvenliği için 15 Nisan 2022 tarihinde başlayacak olan av yasağı öncesi ilgili bölgeler için ava yasak bölge ilanının ivedilikle erkene alınması planlanmakta mıdır?
- 3- Hâlihazırda uzmanlar tarafından biyolojik koridor olarak adlandırılan ve göç rotası niteliği taşıyan İstanbul ve Çanakkale Boğazları'nda endüstriyel balıkçılığın tamamen yasaklanması düşünülmekte midir?
- 4- Yukarıda bahsedildiği gibi Türk Boğazlar Sistemi (TSS) hem ekonomik balık türlerinin popülasyonu hem de deniz ekosistemi sağlığı açısından oldukça önemlidir. Dar ve sığ olan TSS'nde yapılan yoğun endüstriyel balıkçılık faaliyetleri sadece balık türlerine değil tüm deniz canlılarına tahmin edildiğinden çok daha fazla zarar vermektedir. Balıkçılığımızın sürdürülebilirliği için gırgır avcılığında derinlik sınırı Avrupa Birliği standardı olan 50 metreye yükseltilmesi için bir planlama yapılmakta mıdır?
- 5- Artan yunus ölümleri sonrası İstanbul Boğazı'nın kuzeyinde ve Batı Karadeniz kıyılarında denetimler artırılmış mıdır?
- 6- Balıkçıların ve faaliyetlerinin bu gibi sonuçlara neden olamaması için bilim insanları ve ilgili kuruluşlarla ortak bir eğitim çalışması planlanmakta mıdır?